

THIRD AND FOURTH SEMESTER M.A./M.Sc./M.Com. DEGREE
EXAMINATION, APRIL/MAY 2021

(PVT/SDE)

(CUCBCSS)

Sanskrit Sahitya Special

DSS 308—COMPARATIVE LITERARY THEORIES

(2017 to 2018 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 100 Marks

*Answers may be written in either in Sanskrit or in English.
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.*

I. Answer in one or two sentences each :

- 1 Name the main branches of comparative philology.
- 2 What is syntax ?
- 3 What is the Bow-Vow theory or Onomatopoeic theory ?
- 4 What is Haplology ?
- 5 What is Prothesis ?
- 6 What is a Phoneme ?
- 7 What is Syncope ?
- 8 Give two examples of Celtic languages.
- 9 Write the members of Dravidian Family of languages.
- 10 What is Phonology ?
- 11 What is an obscure compound ?
- 12 What is historicism in linguistics ?
- 13 Who propounded the theory of generativism in modern linguistics ?
- 14 What is a tauto-syllabic diphthong ?

(14 × 2 = 28 marks)

II. Answer any seven in a paragraph each :

- 15 Dialects and Cognate languages.
- 16 The organs of speech.

Turn over

- 17 Classification of analogy.
- 18 Classification of phonetic change.
- 19 Law of Palatalisation.
- 20 Structuralism.
- 21 Centum and Satam.
- 22 De-aspiration.
- 23 Write philological notes on :

1 पितरौ 2 एकादश 3 दम्पती

- 24 Write philological notes on :

1 Sister. 2 Minister. 3 Father.

(7 × 6 = 42 marks)

III. Write essays on an *two* of the following :

- 25 Main characteristics of Indo European language.
- 26 Define and classify semantics changes.
- 27 What are the main characteristics of compounds ? How are they classified ?
- 28 Evaluate the contribution of Noam Chomsky towards modern linguistics.

(2 × 15 = 30 marks)

**THIRD AND FOURTH SEMESTER M.A./M.Sc./M.Com. DEGREE
EXAMINATION, APRIL/MAY 2021**

(PVT/SDE)

(CUCBCSS)

Sanskrit Sahithya Special

DSS 305—ELEMENTS OF INDIAN PHILOSOPHY

(2017 to 2018 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 100 Marks

Answers may be written either in Sanskrit or in English.

In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.

I. Answer the following questions in one or two sentences each :

- 1 Who is said to be the founder of Cārvāka system of Philosophy ?
- 2 In what sense Jainism is said to be a heterodox system of Philosophy ?
- 3 What are the *four* basic truths accepted by Buddhism ?
- 4 Who is said to be the founder of Sāṅkhya system of Philosophy ?
- 5 Why Yoga is called Śeṣvarasāṅkhya
- 6 Who is the founder of Nyāya Philosophy and what is the name of the text composed by him ?
- 7 Who is Prasastapāda and which is the text ascribed to him ?
- 8 Who is the founder of Pūrvamīmāṃsā Philosophy and what is the name of the text composed by him ?
- 9 Which of the systems of Orthodox Indian Philosophy is said to be the oldest one.
- 10 Which are the *three* Vedānta fundamental texts ?
- 11 What is the significant difference between Advaita and Dvaita ?
- 12 What are the five schools of Vedānta Philosophy ?

- 13 The Buddhist Pali scriptures contain three famous collections called Piṭakas. Which are they ?
- 14 According to Nyāya Philosophy what is Apavarga ?

(14 × 2 = 28 marks)

II. Write short notes on any *seven* :

- 15 Eight limbs of Yoga. (Aṣṭāṅgayoga).
- 16 Establish the existence of Puruṣa and its plurality (Puruṣabahutva) according to Sāṅkhyakārikā.
- 17 Viśiṣṭādvaita of Rāmanujācārya.
- 18 Seven Padārthas of Nyāya-Vaiśeṣika.
- 19 Hetvābhāsas in Nyāya system.
- 20 Six eternal subjects according to Jaina Philosophy.
- 21 Four schools of Buddha Philosophy.
- 22 Abhihitānvayavāda and Anvitābhidhānavāda is Mīmāṃsā .
- 23 Philosophy of Cārvākas.
- 24 Concept of Māya in Advaita Vedānta.

(7 × 6 = 42 marks)

III. Write essay on any *two* of the following :

- 25 Write an essay on twenty-four elements and its evolution according to Sāṅkhya Philosophy.
- 26 Elaborate Syādvāda and its importance in Jaina Philosophy.
- 27 Importance of Ādiśāṅkara in Indian Philosophy.
- 28 Discuss the Philosophical teachings in Śrīmad Bhagvad Gīta.

(2 × 15 = 30 marks)

**THIRD AND FOURTH SEMESTER M.A./M.Sc./M.Com. DEGREE
EXAMINATION, APRIL/MAY 2021**

(PVT/SDE)

(CUCBCSS)

Sanskrit Sahitya Special

DSS 304—POETICS—VI

(2017 to 2018 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 100 Marks

संस्कृतभाषया उत्तराणि देयानि ।

देवनागरी लिपिरूपयोक्तव्या ।

I. वाक्येनैकेन द्वाभ्यां वा उत्तरं लिखत :

- 1 काव्यसामान्यलक्षणे रमणीयशब्दस्य कोऽर्थः ?
- 2 कादम्बिनीशब्दस्य वाच्यार्थं व्यङ्ग्यार्थं च लिखत ।
- 3 रसगङ्गाधरकारस्य रचनान्तराणि लिखत ।
- 4 ध्वनेः पञ्च प्रकारान् जगन्नाथदिशा प्रपञ्चयत ।
- 5 मननतरितीर्णविद्यार्णवः इत्यस्य अर्थं लिखत । कस्य विशेषणमिदम् ?
- 6 मूले महीरूहो विहङ्गमसंयोगी न शाखायाम् इत्यस्य सप्रसङ्गमर्थं लिखत ।
- 7 रसगङ्गाधर इति शब्दस्य विग्रहमर्थं च लिखत ।
- 8 महिमभट्टः किमर्थं व्यक्तिविवेकं लिखितवान् ?
- 9 अनुमेयार्थस्य लक्षणं तद्भेदान् च लिखत ।
- 10 व्यक्तिविवेके प्रदर्शितं त्रिविधं प्रमाणं लिखत ।

- 11 ध्वनिलक्षणे शब्दः पुनरनुपादेय एव । कस्मात् ?
- 12 विपच्य घटो भवति इत्यत्र विपचनक्रियायाः पौर्वकाल्यं किमपेक्षम् ?
- 13 व्यक्तिविवेक इति शब्दस्य विग्रहमर्थञ्च लिखत ।
- 14 व्यक्तिविवेकदिशा मुख्यार्थस्य लक्षणं लिखत ।

(14 × 2 = 28 marks)

II. एकैकया खण्डिकया समानामुत्तरं लिखत :

A व्याख्यात :

- 15 इह सम्प्रतिपत्तितोऽन्यथा वा
ध्वनिकारस्य वचोविवेचनं नः ।
नियतं यशसे प्रपत्स्यते य-
न्महतां संस्तुतिरेव गौरवाय ॥
- 16 उक्तं गुणीकृतात्मत्वं यदर्थस्य विशेषणम् ।
गमकत्वान्न तत्तस्य युक्तमव्यभिचारतः ॥
- 17 मणिप्रदीपप्रभयोर्मणिबुद्ध्याभिधावतोः ।
मिथ्याज्ञानाविशेषेऽपि विशेषोऽर्थक्रियां प्रति ॥
- 18 यः कश्चिदर्थः शब्दानां व्युत्पत्तौ स्यान्नबन्धनम्
प्रवृत्तौ तु क्रियैवैका सत्तासादनलक्षणा ॥
- 19 तदभावहेतुभावौ हि दृष्टान्ते तदवेदिनः ।
ख्याप्येते विदुषां लोके हेतुरेव च केवलः ॥

B लघुविवरणं लिखत :

- 20 मम्मटस्य काव्यलक्षणं जगन्नाथदिशा खण्डयत ।
- 21 पण्डितराजस्य जगन्नाथस्य जीवनपरिचयं दत्त्वा तस्य वैदुष्यं निरूपयत ।

- 22 प्रहरविरतौ.....इत्यादिकाव्ये गुणीभूतव्यङ्ग्यताम् आशङ्क्य परिहरत ।
 23 अधमकाव्यलक्षणं सोदाहरणं लिखत ।
 24 रसगङ्गाधरस्य मङ्गलश्लोके अलङ्कारध्वनिं प्रदर्शयत ।

(7 × 6 = 42 marks)

III. द्वयोः उपन्यासरूपेण उत्तरं लिखत :

- 25 रसनिष्पत्तिविषये नव्यमतद्वयं प्रतिपादयत ।
 26 काव्यकारणविषये जगन्नाथस्य विचारान् स्ववाक्यैः स्पष्टयत ।
 27 ध्वनिलक्षणे महिमभट्टेनोद्भावितान् दशदोषान् सामान्येन निरूपयत ।
 28 अलङ्कारशास्त्रे व्यक्तिविवेकस्य स्थानं निर्धारयत ।

(2 × 15 = 30 marks)

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT

**THIRD AND FOURTH SEMESTER M.A./M.Sc./M.Com. DEGREE
EXAMINATION, APRIL/MAY 2021**

PVT/SDE

(CUCBCSS)

Sanskrit Sahitya Special

DSS 303—DRAMATURGY

(2017 to 2018 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 100 Marks

संस्कृतभाषया उत्तराणि देयानि ।

देवनागरीलिपिरूपयोक्तव्या ।

I. वाक्येनैकेन द्वाभ्यां वा उत्तरं लिखत :

- 1 आत्रेयादिभिः भरतमुनिं प्रति पृष्ठान् पञ्च प्रश्नान् लिखत ।
- 2 पञ्चमवेदस्य इतरेभ्यो वेदेभ्यः कः भेदः ?
- 3 अभिनयः कति ? नामानि लिखत ।
- 4 देवाः नाट्यप्रयोगे कुतः असमर्थाः ?
- 5 नाट्यप्रयोगे कैशिकीं वृत्तिमपि योजयितुं ब्रह्मा भरतं किमर्थम् उपदिष्टवान् ?
- 6 नाट्यशास्त्रस्य मङ्गलश्लोकं लिखत ।
- 7 विरूपाक्षप्रमुखाः नाट्यप्रयोगसमये किमर्थं विघ्नान् उत्पादितवन्तः ?
- 8 सङ्ग्रहशब्दस्यार्थम् अभिनवभारत्यनुसारेण लिखत ।
- 9 कारिकायाः लक्षणं लिखत ।
- 10 जर्जरस्य तन्नाम कथमागतम् ?
- 11 प्रयोगत्वमनापन्ने काव्ये नास्वादसम्भवः इत्यस्य कोऽर्थः ?

Turn over

- 12 नाट्य प्रवृत्तयः काः ?
- 13 तस्मादमी भावा विज्ञेया नाट्ययोक्तृभिः । कस्मात् ?
- 14 तस्य द्वे अधिष्ठाने सम्भोगो विप्रलम्भश्च । अत्र अधिष्ठानशब्दस्य कोऽर्थः ?

(14 × 2 = 28 marks)

II. एकैकया खण्डिकया सप्तानाम् उत्तरं लिखत :

- 15 पञ्चमो नाट्यवेदः ब्रह्मणा कथं किमर्थं रचितः ?
- 16 नाट्यमण्डपस्य रक्षणे के देवा कुत्र नियुक्ताः ?
- 17 नाट्यस्य प्रथमं प्रयोगं दृष्ट्वा सन्तुष्टाः देवाः भरतपुत्रेभ्यः किं किं दत्तवन्तः ?
- 18 किं रसेभ्यो भावानामभिनवृत्तिरूताहो भावेभ्यो रसानाम् ?
- 19 'तेषामुत्पत्तिहेतवश्चत्वारी रसाः' । व्याख्यात ।
- 20 हास्यरसं सप्रभेदं लक्ष्यत ।
- 21 शृङ्गाररसं सप्रभेदं प्रतिपादयत ।
- 22 भट्टलोल्लाभाभिमतं रससूत्रव्याख्यानम् ।
- 23 रङ्गपूजायाः प्राधान्यं लिखत ।
- 24 नाट्यसङ्ग्रहस्य सामान्यपरिचयो देयः ।

(7 × 6 = 42 marks)

III. द्वयोः उपन्यासरूपेण उत्तरं लिखत :

- 25 अभिनवगुप्तेन प्रतिपादितान् सप्त रसविधान् निरूपयत ।
- 26 रसनिष्पत्तिविषये भट्टनायकमतं प्रतिपादयत ।
- 27 नाट्यशास्त्रस्य प्रथमाध्यायस्य प्रतिपाद्यं स्ववाक्यैः लिखत ।
- 28 शान्तरसविषये अभिनवगुप्तमतं स्पष्टयत ।

(2 × 15 = 30 marks)

**THIRD AND FOURTH SEMESTER M.A./M.Sc./M.Com. DEGREE
EXAMINATION, APRIL/MAY 2021**

PVT/SDE

(CUCBCSS)

Sanskrit Sahitya Special

DSS 301—NYAYA AND VYAKARANA—II

(2017 to 2018 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 100 Marks

संस्कृतभाषया उत्तराणि देयानि ।

देवनागरीलिपिरूपयुक्तव्या ।

I. वाक्येनैकेन द्वाभ्यां वा उत्तरं लिखत :

- 1 शाब्दबोधस्य करणं किम् ?
- 2 शाब्दबोधे व्यापारः कः ?
- 3 अद्वैत शक्तिज्ञानस्योपयोगः । कुत्र ?
- 4 व्यापारे शक्तिरिति के स्वीकुर्वन्ति ?
- 5 लक्षितलक्षणया एकमुदाहरणं लिखत ।
- 6 योग्यतायाः लक्षणं लिखत ।
- 7 तात्पर्यस्य लक्षणं लिखत ।
- 8 अनुदात्तङित आत्मनेपदम् इति सूत्रस्यार्थं लिखत ।
- 9 प्रकाशनस्थेयाख्ययोश्च इति सूत्रस्य एकमुदाहरणं लिखत ।
- 10 नीलोत्पलम् इत्यत्र केन सूत्रेण कः समासः ?
- 11 पुत्रमाहवयति इत्यत्र आत्मनेपदं कुतो न भवति ?
- 12 शिवकेशवौ इत्यत्र केन सूत्रेण शिवशब्दः पूर्व भवति ?

Turn over

- 13 प्रवहति इत्यत्र केन सूत्रेण परस्मैपदं विहितम् ?
 14 समर्थः पदविधिः इति सूत्रस्यार्थं लिखत ।

(14 × 2 = 28 marks)

II. एकैकया खण्डिकया समानामुत्तरं लिखत :

- 15 लक्षणायाः स्वरूपमुपपादयत ।
 16 जातिशक्तिवादं यथाग्रन्थं स्पष्टयत ।
 17 कर्मधारयस्थले लक्षणा नास्तीति साधयत ।
 18 व्यवहारात् शक्तिग्रहः कथमिति ग्रन्थानुसारेण दर्शयत ।
 19 "परन्तु तावत्पदार्थानां स्मरणादेकदैव खले कपोतन्यार्यन तावत्पदार्थानां क्रियाकारकभावेनान्वयरूपः शाब्दबोधो भवतीति केचित्" व्याख्यात ।
 20 उपान्मन्त्रकरणे इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात ।
 21 कर्तरि कर्मव्यतिहारे इति सूत्रं व्याख्यात ।
 22 चार्थे द्वन्द्वः इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात ।
 23 'अब्राह्मणः' 'परमराजः', 'यजति स्म युधिष्ठिरः' इति उदाहरणेषु व्याकरणकार्याणि यथाग्रन्थं लिखत ।
 24 नदीभिश्च इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात ।

(7 × 6 = 42 marks)

III. द्वयोः यथानिर्देशम् उत्तरं लिखत :

- 25 "शक्तं पदम् । तच्चतुर्विधम्" इति ग्रन्थभागं विस्तरेण निबन्धरूपेण लिखत ।
 26 बहुव्रीह्यादिसमस्तवाक्यानां पदलक्षणया अभिमतशाब्दबोधोपपत्तिरिति समासस्थलानाम् उदाहरणं प्रदर्शनपूर्वकं समर्थयत ।
 27 अव्ययीभावश्च इति सूत्रं सम्यक् व्याख्यात ।
 28 'मुक्तावुत्तिष्ठते', 'शास्त्रे नयते', 'अभिक्षिपति', 'अर्धपिप्पली', 'मयूरव्यंसकः' इत्यत्र च सूत्रप्रदर्शनपूर्वकम् व्याकरणकार्याणि लिखत ।

(2 × 15 = 30 marks)